Az Ángyán József és munkatársai által írt és szerkesztett kötetek és tanulmányok, valamint interjúk és előadások

<u>Ajánlott könyvek</u> (időrendben, a legrégebbiek elöl)

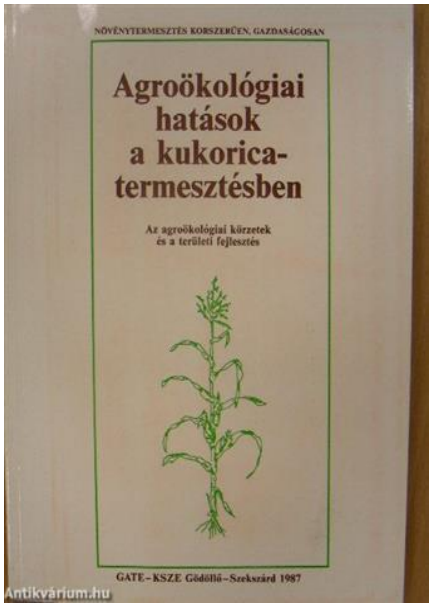

Ángyán József – Menyhért Zoltán – Lakatos Csaba - Ángyán József *(szerk.) (1987):* Agroökológiai hatások a kukoricatermesztésben (Az agroökológiai körzetek és a területi fejlesztés), Növénytermesztés korszerűen, gazdaságosan könyvsorozat, GATE – KSZE, Gödöllő – Szekszárd, 210 p.

A könyv a területi elv érvényesülésének és a kukoricatermesztés kialakult tájkörzeteinek szakirodalmi elemzésével indul, majd a klíma- és talajadottságok kukoricatermesztési szempontú minősítésére kidolgozott, többváltozós biometriai módszereken alapuló értékelési rendszer részletes leírásával, a kialakuló klíma- illetve talajértékszámok összegzésével nyert komplex, tábla szintű kukoricatermesztési értékszámok értelmezésével és a területi elhelyezésben való felhasználhatóságának bemutatásával folytatódik. Leírja a rendszer alkalmazásával kialakuló kukoricatermesztési körzeteket és azok környezeti, valamint gazdálkodási jellemzőit. A kötet melléklete részletesen bemutatja az agroökológiai alapokról induló területi elhelyezési, vetésszerkezet-optimalizáló, elemző rendszer felépítését, annak biometriai apparátusát, majd bőséges irodalomjegyzékkel zárul.

Elérhető pl.: https://www.antikvarium.hu/konyv/dr-angyan-jozsef-dr-jeney-csaba-agrookologiai-hatasok-a-kukoricatermesztesben-482657-0 (a könyv tartalomjegyzékével)

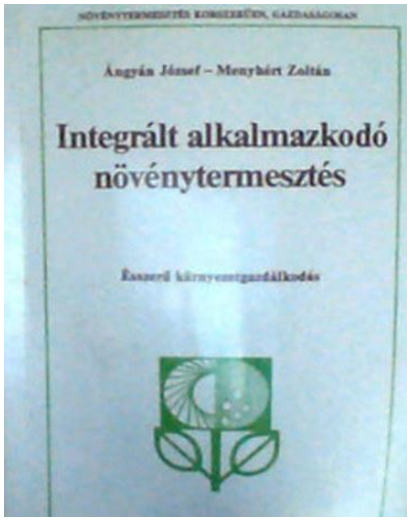

Ángyán József – Menyhért Zoltán *(1988):* Integrált alkalmazkodó növénytermesztés (Ésszerű környezetgazdálkodás), Növénytermesztés korszerűen, gazdaságosan könyvsorozat, GATE – KSZE, Gödöllő – Szekszárd, 163 p.

A könyv a környezet romlása, a dinamikus egyensúly megromlása tüneteinek és okainak elemzéséből kiindulva ismerteti az integrált, alkalmazkodó növénytermesztés elemeit és rendszerét, majd az alternatív növénytermesztési stratégiák összehasonlító ökonómiai és energetikai értékelését adja. Ezt követően egy esettanulmányon keresztül bemutat egy az üzemi növényszerkezet és területi elhelyezés meghatározását segítő termőhelyelemző rendszert, amely lehetővé teszi a termőhelyi adottságokhoz való jobb alkalmazkodást és azok olyan kihasználását anélkül, hogy az túlterhelné a környezetet, és annak tönkretételéhez vezetne. Végül ismerteti a többváltozós biometriai módszereken alapuló, új típusú elemzés alapadatait, eszközeit és az elemzések eredményeit. A kötetet bőséges irodalomjegyzék zárja.

Elérhető pl.: https://bookline.hu/product/home.action?_v=Angyan_Jozsef_Menyhert_Zoltan_Integral&type=20&id=811515

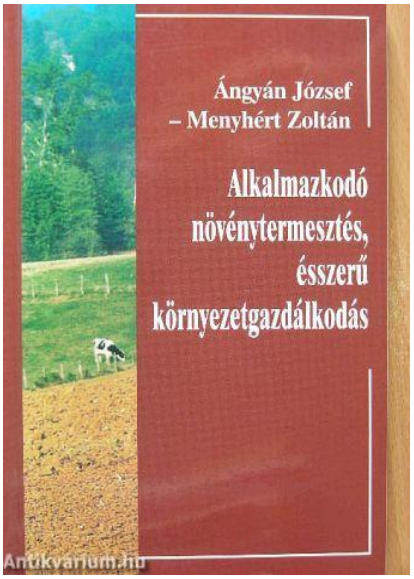

Ángyán József – Menyhért Zoltán *(szerk.) (1997):* Alkalmazkodó növénytermesztés, ésszerű környezetgazdálkodás; Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó, Budapest, 414 p.

A könyv arra keresi a választ, hogy milyen is az a mezőgazdálkodás, amely úgy állít elő értékes, szermaradvány mentes, egészséges, biztonságos és piacképes élelmiszereket, hogy közben megőrzi a vidéket, a környezetet, az élővilágot, a tájat, benne az embert, közösségeit és kultúráját? Hogyan tud ez a mezőgazdaság a termelési, és a védelmi feladatoknak egyidejűleg megfelelni? A kötet az agrárium és a vidék fejlődéséből és az iparszerű mezőgazdaság kritikai elemzéséből kiindulva áttekinti az alternatív gazdálkodási stratégiákat és rendszereket. Ezt követően részletesen elemzi az értékőrző, fenntartható, alkalmazkodó növénytermesztés, a környezet- és tájgazdálkodás elemeit, majd vázlatosan bemutatja a magyar tájak agro-ökológiai és gazdálkodási jellemzőit, továbbá a környezethez, a táji adottságokhoz alkalmazkodó birtoktervezés alapjait. Az összeállítást kitekintés, bőséges irodalomjegyzék, a szerzők bemutatása, valamint német és angol nyelvű összefoglaló zárja.

Elérhető pl.:
https://www.antikvarium.hu/konyv/bakonyi-gabor-barczi-attila-alkalmazkodo-novenytermesztes-esszeru-kornyezetgazdalkodas-269726-0 (a könyv tartalomjegyzékével)

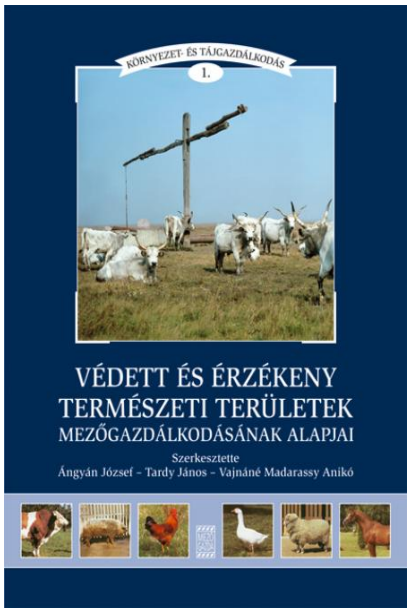

Ángyán József – Tardy János – Vajnáné Madarassy Anikó *(szerk.) (2003):* Védett és érzékeny természeti területek mezőgazdálkodásának alapjai, Mezőgazda Kiadó, Budapest, 625 p.

A könyv a kiadó Környezet- és Tájgazdálkodás sorozatának első, indító kötete. Az agrár-, vidék- és környezetpolitika nagy léptékű, történelmi jelentőségű stratégiaváltásának véghezviteléhez, a gazdálkodási rendszerváltáshoz új ismeretekre, gondolkodásmódra van szükség. A könyv szerzőinek nagy száma szinte szimbolizálja azt a sokszínű, bonyolult, de mégis összekovácsolódott, egymást kiegészítő, erősítő tudásanyagot, ami a tájhoz illeszkedő gazdálkodási rendszerek kidolgozásához és alkalmazásához szükséges. Részletesen elemzi a természetvédelem és a mezőgazdálkodás kapcsolatát, fejlődésük irányát, a mezőgazdálkodás, a természetvédelem és a vidék újraegyesítését célzó többfunkciós európai agrármodellt, Magyarország területének környezeti érzékenységét, a védett és érzékeny területeken folytatott mezőgazdálkodás alapmodelljét, összetevőit, technológiai és tervezési szempontjait, majd egy nemzeti park gazdálkodásának példáján keresztül annak legfontosabb elemeit, összefüggő rendszerét.

Elérhető pl.: https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/vedett-erzekeny/index.html
https://www.mezogazdakiado.hu/termekek/konyvek/vedett_es_erzekeny_termeszeti_teruletek_mezogazdalkodasanak_alapjai

Ángyán József – Hartman Mátyás – Szemán László – Tirczka Imre *(alkotó-szerkesztő:* ***Podmaniczky László****) (2010):* Mezőgazdasági környezetgazdálkodás; A középfokú agrárszakképzés tankönyve, FVM Vidékfejlesztési, Képzési és Szaktanácsadási Intézet, Budapest, 560 p.

A könyv gerincét a környezetgazdálkodással, a természetvédelemmel, a hulladékgazdálkodással és a környezeti hatásvizsgálatokkal kapcsolatos tudnivalók adják. Elemzi a mezőgazdasági termelés környezeti hatásait, a talajszennyeződés és leromlás problémáit, az ellenük való védekezés lehetőségeit és eszközeit. Foglalkozik a védett és érzékeny természeti területek továbbá a gyepes területek környezeti szempontú gazdálkodási ismereteivel, valamint az ökológiai (bio-) és az integrált gazdálkodással. Végezetül bemutatja az agrár-környezetgazdálkodás támogatási rendszerét, a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Programot (az NAKP-t), a Nemzeti Vidékfejlesztési Tervet (az NVT-t), továbbá az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programot (az ÚMVP-t), és azok támogatott agrár-környezetgazdálkodási programjait.

Elérhető pl.:
https://www.libri.hu/konyv/Mezogazdasagi-kornyezetgazdalkodas-kozepfoku-agrarszakkepzes-tankonyve.html

<u>Ajánlott könyvfejezetek, tanulmánykötetek, egyéb kiadványok</u> (időrendben, a legrégebbiek elöl)

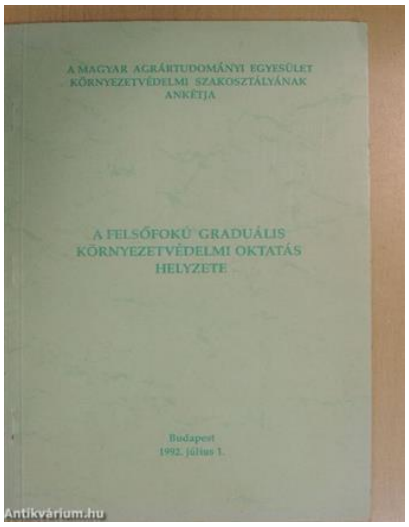

Ángyán József *(1992):* Környezet- és tájgazdálkodási szak a graduális (I. fokozatú) és a posztgraduális (II. fokozatú) agrármérnökképzésben a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen, (In: *Stefanovits Pál et al.:* A felsőfokú graduális környezetvédelmi oktatás helyzete, a Magyar Agrártudományi Egyesület Környezetvédelmi Szakosztálya által, 1992. július 1-én, Budapesten rendezett ankét kiadványa, Kiadó: a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Környezet- és Tájgazdálkodási Szak bizottsága, Gödöllő, 110 p.)

A MAE Környezetvédelmi Szakosztálya feladatai között szerepel a környezetvédelmi oktatás helyzetének rendszeres áttekintése és értékelése, valamint a tapasztalatok és társadalmi elvárások alapján a fontosabb fejlesztési irányvonalak meghatározása. Az általa, 1992. július 1-én, Budapesten rendezett ankét és kiadványa a felsőfokú környezetvédelmi oktatás kérdéseit, a környezetgazdálkodási ismeretek szakokhoz kötött, illetve önálló átadásának szükségességét, eredményeit és problémáit tárgyalja.

Elérhető pl.:
https://www.antikvarium.hu/konyv/dr-stefanovits-pal-dr-szabo-istvan-a-felsofoku-gradualis-kornyezetvedelmi-oktatas-helyzete-775579-0 (tartalomjegyzékkel)

Ángyán József *(1995):* A fenntartható fejlődés és a környezetbarát rendszerváltás a mezőgazdaságban (In: *Kovács Teréz (szerk.):* A mezőgazdaságtól a vidékfejlesztésig, III. Falukonferencia, MTA Regionális Kutatások Központja, Pécs, 541 p.), 197-206 p.

Az ország különböző tudományos műhelyeiben végzett kutatások rávilágítottak arra, hogy a rendszerváltás során bekövetkezett társadalmi változások, a gyors politikai, gazdasági átalakulás a magyar falvak többségét, illetve a falusi lakosság jelentős társadalmi csoportjait sokk-szerűen érintette, és válságos állapotot idézett elő, ami sajátos folyamatokat indított el a falvakban. A Pécsett kétévenként sorra került hagyományos falukonferenciák egybegyűjtötték és megszólaltatták a magyar falu és vidék iránt elkötelezett különböző nézetű tudományterületek képviselőit. A két megelőző falukonferencián kikristályosodott, hogy a kivezető utak a vidékfejlesztés irányába kereshetők. A vidékfejlesztés nemcsak a falusiak érdeke, hanem a városiaké és az egész társadalomé is. Nyugat-európai példák mutatják, hogy a legjobb és legolcsóbb népességmegtartás és környezetvédelem is maga a környezetbarát mezőgazdálkodás.

Elérhető pl.:
https://www.antikvarium.hu/konyv/somogyi-sandor-timar-judit-a-mezogazdasagtol-a-videkfejlesztesig-759473-0
(tartalomjegyzékkel)

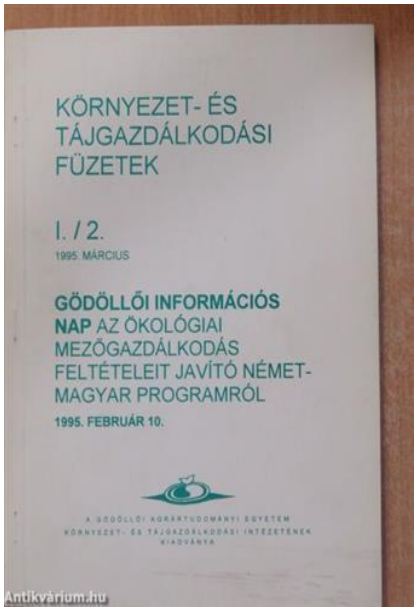

Ángyán József *(szerk.) (1995):* Gödöllői információs nap az ökológiai mezőgazdálkodás feltételeit javító német-magyar programról, Környezet- és Tájgazdálkodási Füzetek I/2., GATE KTI Gödöllő, 133 p.

A német és a magyar Földművelésügyi Minisztérium közös programot indított az ökológiai (bio) mezőgazdálkodás magyarországi feltételeit javító oktatási és szaktanácsadási tevékenység támogatására. Az FM partnere a projekt megvalósításában az "Ökológiai Mezőgazdaság Alapítvány", amely a program kidolgozásában és végrehajtásában együttműködik a Mezőfalvai Mg. Rt., a GATE KTI, a Budapesti Állatorvostudományi Egyetem, valamint a Biokultúra Egyesület munkatársaival. A program célja: a figyelem felkeltése a környezetbarát mezőgazdasági rendszerek iránt, azokról részletes, naprakész és hiteles információk biztosítása, mintafarm kialakítása a Mezőfalvai Rt. 304 ha-os területén, amelyet már negyedik éve a biológiai gazdálkodás és az EU szabványainak megfelelően művelnek, a külföldön már bevált módszerek hazai kipróbálása, gyakorlatban való bemutatása, továbbá az ökológiai, biológiai, technológiai és ökonómiai kutatás elősegítése a biológiai gazdálkodás területén.

Elérhető pl.: https://www.antikvarium.hu/konyv/acs-sandorne-angyan-jozsef-kornyezet-es-tajgazdalkodasi-fuzetek-1995-marcius-781289-0 (tartalomjegyzékkel)

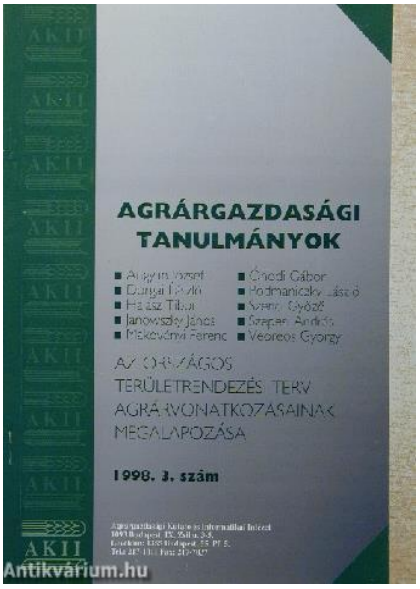

Ángyán József – Podmaniczky László *(1998):* Magyarország földhasználati zónarendszere (In: *Dorgai László (szerk.):* Az országos területrendezési terv agrárvonatkozásainak megalapozása, Agrárgazdasági tanulmányok sorozat, 1998. 3. szám, Agrárgazdasági Kutató- és Informatikai Intézet, Budapest, 176 p.), 15-45. p.

A kötet négy olyan tanulmányt tartalmaz, amelyek az Országos Területrendezési Terv megalapozását szolgálták. Első része két tanulmány keretében a magyarországi földhasználat bemutatásával és elemzésével foglalkozik. Az első tanulmány a földhasználat rendszerét az Országos Területrendezési koncepció alapján vizsgálja, a második pedig az agrártermelési potenciál, termelési alkalmasság és a környezeti érzékenység egybevetésével kidolgozott, integrált földhasználati zónarendszert mutatja be. A kötet második része a falvak, tanyák és az agrárgazdaság területi kapcsolatait két tanulmány keretében elemzi. Az első a területrendezést és a falufejlesztést vizsgálja a mezőgazdaság nézőpontjából, a második pedig a tanyás térségek, a tanyák jövőjével, a tanyasi gazdálkodás fejlesztési lehetőségeivel és prioritásaival foglalkozik.

Elérhető pl.:
https://www.antikvarium.hu/konyv/angyan-jozsef-dorgai-laszlo-az-orszagos-teruletrendezesi-terv-agrarvonatkozasainak-megalapozasa-132564-0 (tartalomjegyzékkel)

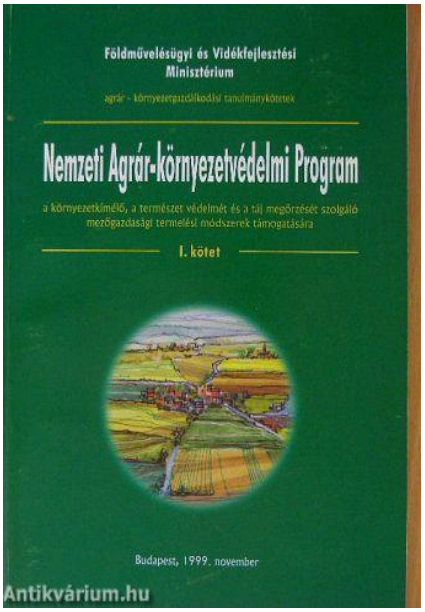

Ángyán József – Fésűs István – Podmaniczky László – Tar Ferenc – Vajnáné Madarassy Anikó *(szerk.) (1999):* Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program - a környezetkímélő, a természet védelmét és a táj megőrzését szolgáló mezőgazdasági termelési módszerek támogatására, agrár-környezetgazdálkodási tanulmánykötetek, I. kötet, Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, Budapest, 174 p.

A KAP reform egyebek mellett arra a felismerésre épült, hogy a környezetvédelmi problémákat nem lehet egymástól és a gazdaság működésétől elkülönítetten kezelni, igazán sikeres és hatékony csak az ágazati politikákba integrált környezetvédelem lehet. Ennek megfelelően a reform fontos eleme volt, hogy a termeléshez kötött, a „mit és mennyit termelsz?" kérdésre reflektáló direkt támogatások mellett megjelentek a termelési rendszerekhez kötött, a „hogyan termelsz?" kérdéséhez kötött, agrár-környezetgazdálkodási támogatások. A Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program (NAKP), mint Magyarország EU előcsatlakozási programja a KAP által támogatott gazdálkodási rendszerek és az újfajta, vidékfejlesztési típusú támogatási formák előzetes kipróbálását szolgálta.

Elérhető pl.: https://www.antikvarium.hu/konyv/juhasz-istvan-nemzeti-agrar-kornyezetvedelmi-program-i-296144-0 (tartalomjegyzékkel)

Ángyán József – Menyhért Zoltán *(1999):* Az EU-konform mezőgazdasági stratégiaváltás legfontosabb területei és feladatai a növénytermesztésben (In: *Kerekes Sándor – Kovács Éva (szerk.):* Környezetbarát mezőgazdálkodás, MTA Műhelytanulmányok – Környezetvédelem és integráció sorozat, 111 p.), 9-36 p.

Az MTA elnöke 1996-ban kezdeményezte azokat a kutatásokat, amelyeknek a környezetvédelemmel összefüggő területeken született eredményeiről a Műhelytanulmányok sorozat ad számot. Ennek harmadik kötete *„Környezetbarát mezőgazdálkodás"* címen öt tanulmányt tartalmaz. A szerzők a Gödöllői Agrártudományi Egyetem, a Janus Pannonius Tudományegyetem, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem és az MTA kutatói. A kutatás egyik legjelentősebb eredménye, hogy megindult a párbeszéd a mezőgazdaság jövőjéről a különböző nézeteket vallók között, és e vitákban az ökológiai vagy biológiai mezőgazdaság mellett érvelő kutatók is megfelelő fórumot kaptak. A mezőgazdaságnak az élelmiszer-termelésen túli funkcióit is hangsúlyozó tanulmány megfelelő keretet teremt a szakmai polémiákra, és segíti az agrárpolitika környezetbarát változatain dolgozó szakembereket az egyetértés sarokpontjainak megtalálásában.

Elérhető pl.: https://www.antikvarium.hu/konyv/angyan-jozsef-csete-laszlo-kornyezetbarat-mezogazdalkodas-727136-0 (tartalomjegyzékkel)

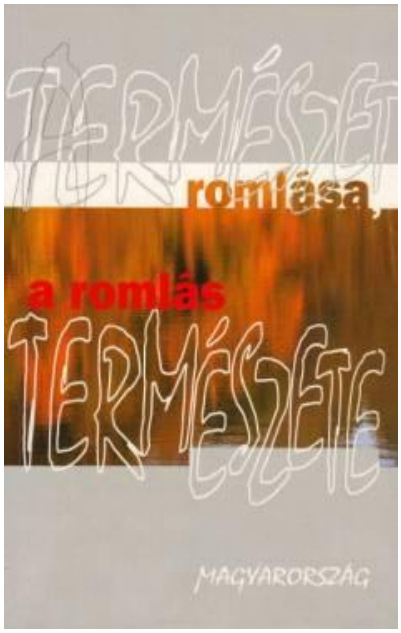

Ángyán József *(2000):* Válaszúton a mezőgazdaság, (In: *Gadó György Pál (szerk.):* A természet romlása, a romlás természete, Magyarország, Föld Napja Alapítvány, Budapest, 216 p.), 37-59. p.

A könyv a környezet romlásának, a természeti elemek, rendszerek pusztulásának okait és következményeit veszi számba a gazdaság és a társadalom különböző szegmenseiben. Helyzetkép 11 fejezetben Magyarország környezeti állapotáról és a jövő lehetőségeiről, 11 magyar szerző tollából, a természetvédelemről, erdeinkről, a mezőgazdaságról, folyóinkról, a szennyezésekről, a közlekedésről és az EU-csatlakozásról. Az adott fejezet arra keresi a választ, hogy milyen is az a mezőgazdálkodás, amely úgy termel értékes, szermaradvány mentes, egészséges, biztonságos és piacképes élelmiszereket, hogy közben megőrzi a vidéket, a környezetet, az élővilágot, a tájat, benne az embert, közösségeit és kultúráját? Az írás az agrárium és a vidék fejlődéséből és az iparszerű, tömegtermelő, erősen kemizált, nagy mesterséges energia-igényű és ráfordítású mezőgazdaság kritikai elemzéséből kiindulva bemutatja az értékőrző, fenntartható, alkalmazkodó környezet- és tájgazdálkodás elemeit, rendszerét, az „agrobizniszt" felváltani hivatott agrikultúrát, és az EU agrártámogatási reformja nyújtotta lehetőségeket.

Elérhető pl.: http://www.kia.hu/konyvtar/tartalom/t82.htm (a könyv tartalomjegyzékével)
http://fna.hu/node/62 (4 fejezet – köztük a hivatkozott írás – teljes anyagával)
https://www.libri.hu/konyv/A-termeszet-romlasa-a-romlas-termeszete.html

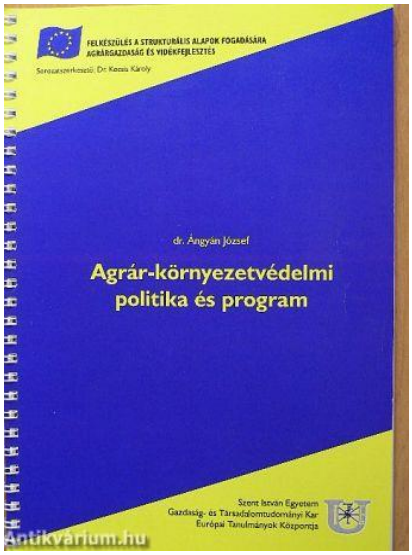

Ángyán József *(2002):* Agrár-környezetvédelmi politika és program, *Kocsis Károly (szerk.):* Felkészülés a strukturális alapok fogadására – Agrárgazdaság és vidékfejlesztés sorozat, Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Európai Tanulmányok Központja, Gödöllő, 90 p.

A tanulmány – az agrárium és vidék körüli viták és érdekütközések rövid bemutatását követően – az iparszerű „agrobiznisz" jellemzői, törekvései, problémái és kockázatai összefoglalását követően részletesen vizsgálja a többfunkciós „agrikultúra", az európai agrármodell fejlődésének állomásait, és Magyarország számára felkínált lehetőségeit. Bemutatja annak fenntarthatósági és öko-szociális piacgazdasági alapjait, hátterét, alapértékeit, tartalmát, alapelemeit és eszközeit, továbbá megvalósításának földhasználati alapját, a magyar zonációs programot és a megvalósítása keretét, a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Programot, valamint mérlegeli hazai elterjesztésének esélyeit és feltételeit. A kiadványt ajánlott és tovább-vivő szakirodalmi lista zárja.

Elérhető pl.:
https://www.antikvarium.hu/konyv/juhasz-istvan-nemzeti-agrar-kornyezetvedelmi-program-i-296144-0 (tartalomjegyzékkel)

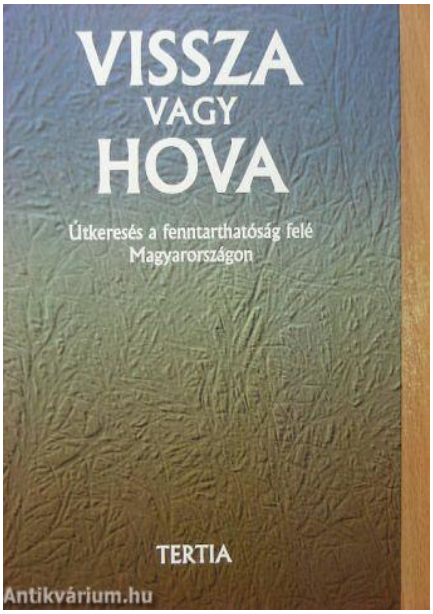

Ángyán József – Ónodi Gábor – Podmaniczky László *(2002):* Fenntartható mezőgazdaság, élő vidék, (In: *Pálvölgyi Tamás – Nemes Csaba – Tamás Zsuzsanna (szerk.):* Vissza vagy hova – útkeresés a fenntarthatóság felé Magyarországon, Tertia Kiadó, Budapest, 356 p.), 218-230. p.

Útelágazáshoz értünk: vagy rászánjuk magunkat, hogy életmódunkat, termelési és fogyasztási szokásainkat egy felelős értékrendhez igazítjuk, vagy elbukunk. Mi, mind a hatmilliárdan, igaz nem egyszerre, nem egyforma mértékben, de veszíteni fogunk. Nem érdemes "másokra" várni: az első lépést a lelkünkben nekünk kell megtennünk egy felelős világ felé. Ebben a kötetben ötvenhat szerző kísérli meg az olvasó elé tárni a fenntarthatóság sokszínű értékvilágát, hogy mindenki meglelhesse a számára vonzó, követhető utat. Tudósok, tanárok, környezetvédők, menedzserek, tisztségviselők, szakmájuk ismert és elismert művelői gondolatait, álláspontját követhetjük nyomon. Jobb közös jelenre van szükségünk a jobb közös jövő érdekében. Ez a könyv a felelősségen alapuló erkölcsi értékek, és a példamutatás mozaikjainak felvillantásával a jobb közös jövő megvalósításának lehetőségeiről szól.

Elérhető pl.: https://www.antikvarium.hu/konyv/farkas-istvan-varga-csaba-vissza-vagy-hova-273769 (tartalomjegyzékkel)

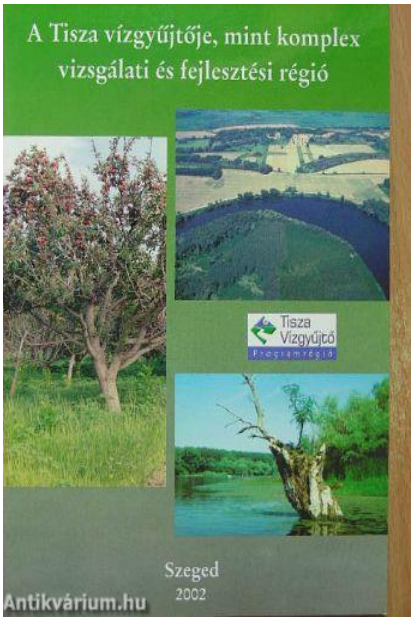

***Ángyán József** (2002):* Az európai agrármodell és a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program (NAKP) esélyei és lehetőségei a Tisza mentén, (In: *Rakonczai J. (szerk.):* A Tisza vízgyűjtője, mint komplex vizsgálati és fejlesztési régió, Tisza Vízgyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás, Szeged, 111 p.), 15-40. p.

A Tisza és vízgyűjtő területe olyan bonyolult egységet képez, amelyben az ár- és belvízi, a természet- és környezetvédelmi, továbbá a terület- és vidékfejlesztési feladatokat nem célszerű és nem is lehet külön kezelni. Hét Tisza menti megye önkormányzata a folyó és vízgyűjtője kiemelt és komplex kezelése mellett döntött. Ennek megvalósítása érdekében társulást hozott létre Tisza Vízgyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás néven. A Társulás – bevonva az MTA-t és a magyar egyetemeket – összefogni és összehangolni kívánja a Tisza folyót érintő különböző programokat, és színteret kíván adni a vízgyűjtőterületen folyó különböző együttműködéseknek, annak érdekében, hogy a Tisza völgyet egy egységes és kiemelt térségként kezeljék. Célja a tudomány és az önkormányzati közigazgatás közötti kapcsolat megteremtése és fenntartása.

Elérhető pl.: https://www.antikvarium.hu/konyv/szabo-gyorgy-szabo-attila-a-tisza-vizgyujtoje-mint-komplex-vizsgalati-es-fejlesztesi-regio-273478-0 (tartalomjegyzékkel)

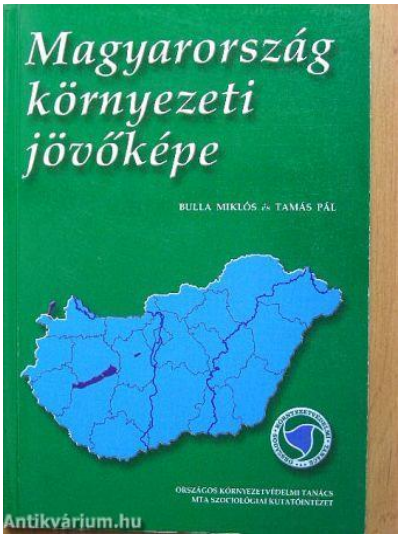

***Ángyán József** (2003):* Válaszúton a mezőgazdaság és a vidék, (In: *Bulla Miklós. – Tamás Pál (szerk.):* Magyarország környezeti jövőképe, Országos Környezetvédelmi Tanács – Magyar Tudományos Akadémia Szociológiai Kutatóintézete, Budapest, 381 p.), 155-185. p.

Az OKT az MTA SZKI-vel összefogva kezdeményezte Magyarország környezeti jövőképének felvázolását. A cél kettős volt: egyfelől tematikus fórumot teremteni a társadalom különböző szegmenseiben, illetve a gazdaság eltérő ágazataiban tevékenykedő mindazon tudósok, kutatók, közírók számára, akiknek gondolataik, vízióik vannak erről a jövőről, látni vélik, illetve próbálják a jövőképet. Másfelől tájékoztatást adni a döntéselőkészítő műhelyek, közszolgálati apparátusok számára javaslataik, valamint a döntéshozóknak maguknak következtetéseik megfogalmazásához. A 15 – különböző területet felölelő – tanulmányt tartalmazó kötet összeállításában tucatnyi – saját területén elismert – rangos szerző működött közre.

Elérhető pl.: https://www.antikvarium.hu/konyv/bulla-miklos-tamas-pal-magyarorszag-kornyezeti-jovokepe-325628-0 (tartalomjegyzékkel) https://mek.oszk.hu/06100/06157/06157.pdf (teljes kiadvány)

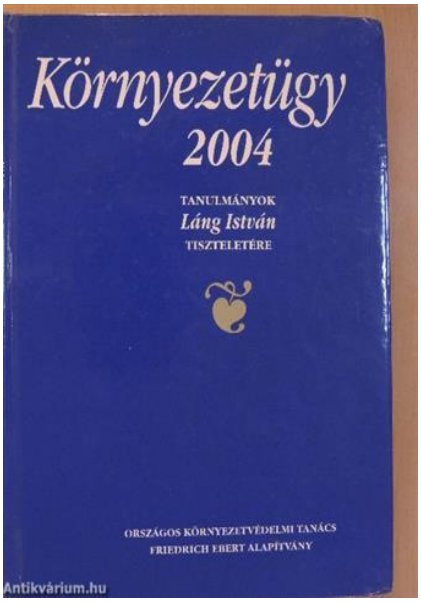

Ángyán József *(2004):* Az agrár-környezetgazdálkodás földhasználati kérdései (In: *Bulla Miklós – Kerekes Sándor (szerk.):* Környezetügy 2004, Tanulmányok *Láng István* tiszteletére, Országos Környezetvédelmi Tanács – Friedrich Ebert Alapítvány, Budapest, 325 p.), 17-42. p.

A közel két tucat tanulmányt magába foglaló, széles területet felölelő könyv szerzői számos – mérnök, közgazdász, geológus, geográfus, szociológus, agrármérnök, meteorológus, matematikus, történész – szakma képviselői. Az köti őket össze, hogy elkötelezettek a környezetügy iránt, és fontosnak tartják, hogy nálunk is létrejöjjön egy interdiszciplináris, a fenntartható fejlődés mindhárom dimenziójával integráltan foglalkozó környezettudomány. A jelen tanulmánykötetet azonban a terület egyik meghatározó személyisége, *Láng István* akadémikus iránti tisztelet hozta létre. A szerzők ezúttal nem a hazai tudományosság szolgálatában végzett munkájáért, hanem azért fejezik ki köszönetüket, hogy tevékenysége révén a hazai környezettudomány nem szűkült le a természettudományok területére, hanem már a kezdetektől más tudományterületek képviselői is részt vehettek annak alakításában.

Elérhető pl.: https://www.antikvarium.hu/konyv/szabo-gabor-jolankai-marton-kornyezetugy-2004-727049-0 (tartalomjegyzékkel) https://mek.oszk.hu/06100/06199/06199.pdf (teljes kiadvány)

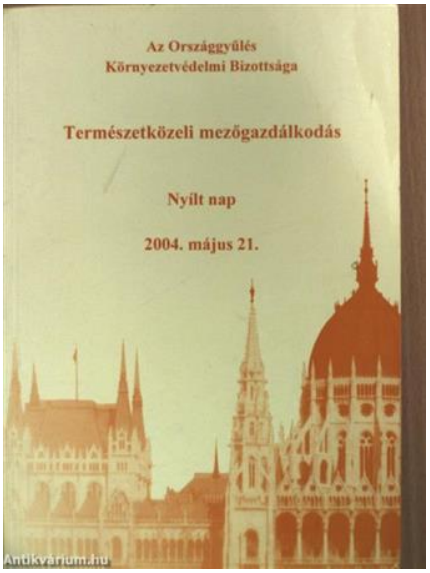

Ángyán József *(szerk.) (2004):* Természetközeli mezőgazdálkodás – Nyílt nap kiadványa, Az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottsága, Budapest, 166 p.

A környezet- és természetvédelem összefüggése a mezőgazdasági termeléssel régóta ismert, a két terület mégis évtizedeken keresztül annak ellenére párhuzamos utakat járt be, hogy visszatérő problémáik a szoros összefüggések miatt leginkább csak együttesen, közösen oldhatók meg. Az elmúlt évtizedekben nem volt kellő szándék a döntéshozók részéről arra, hogy a mezőgazdaság mennyiségi termelésre irányuló berendezkedését a természetközeli gazdálkodásra irányítsák át. Az Európai Unió mezőgazdasági támogatási rendszerének reformja során ugyanakkor egyre nagyobb kedvezményt biztosít a természetközeli gazdálkodásnak, így EU-tagságunkkal összefüggésben is szükségessé vált, hogy a környezet- és természetkárosítással járó tömegtermelő mezőgazdálkodás nálunk is környezet-/természetbarát irányt váltson. Az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottsága által kezdeményezett nyílt nap ennek előkészítését és megalapozását szolgálta.

Elérhető pl.: https://www.antikvarium.hu/konyv/kovacs-bela-onodi-gabor-termeszetkozeli-mezogazdalkodas-579042-0 (tartalomjegyzékkel)

Ángyán József *(2006):* Bevezető gondolatok az Országgyűlési Nyílt Nap programjához; A GM-technológia megítélése a minőségi mezőgazdasági termelés és a vidék szempontjából (In*: Darvas Béla (szerk.):* Mezőgazdasági géntechnológia (elsőgenerációs GM-növények), Magyar Országgyűlés, Budapest, 163 p.), 14-16. p., 67-69. p.

2006-ban egy olyan kérdéskör – a géntechnológiai úton módosított szervezetek (GMO) élelmiszer-előállításban való alkalmazásának – szabályozása feküdt a magyar törvényhozás asztalán, amellyel kapcsolatban a társadalom rendkívül kevés hiteles információval rendelkezik, és amelynek megítélése ma még a szakmai, tudományos köröket is megosztja. A géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi 27. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat kapcsán kezdeményezte az Országgyűlés Mezőgazdasági, Gazdasági és Informatikai, Környezetvédelmi, valamint Egészségügyi Bizottsága a nyílt nap megszervezését. Itt kívánta számba venni és a nyilvánosság elé tárni az érintett tudományterületek és szakágak jelenlegi ismeretanyagát, illetve a civil társadalom különböző szervezeteinek, csoportosulásainak, a gazdaság szereplőinek, a szakmai érdekképviseleteknek, valamint a törvényhozó és végrehajtó hatalmi ágak és hatóságok szereplőinek véleményét, a kérdéskörben elfoglalt álláspontját.

Elérhető pl.: http://mek.oszk.hu/09900/09926/09926.pdf (teljes kiadvány)

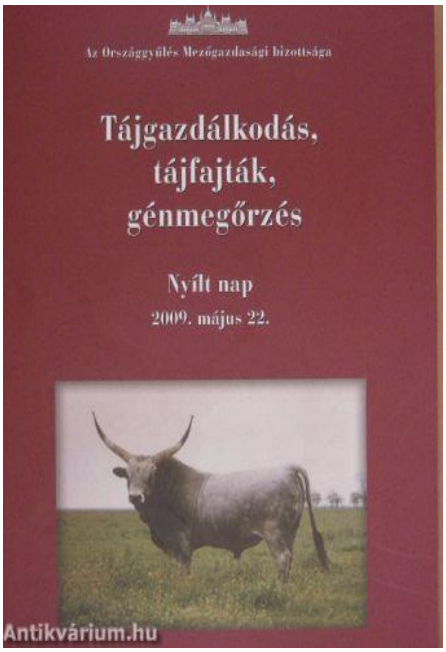

Ángyán József – Bela Györgyi – Horváth Zoltánné *(szerk.) (2009):* Tájgazdálkodás, tájfajták, génmegőrzés – Nyílt nap kiadványa, Az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottsága, Budapest, 278 p.

Egy olyan kérdéskör – a helyi fajták, a hazai haszonnövény- és haszonállat-génkészletek, mint a nemzeti kulturális örökségünk felbecsülhetetlen értékű részei megőrzésének és a minőségi agrár-szerkezetváltás végrehajtásában játszott lehetséges szerepének – vizsgálata, szabályozási és intézményi kereteinek megújítása került a magyar törvényhozás asztalára, amellyel kapcsolatban a társadalom rendkívül kevés információval rendelkezik, és amelynek jelentőségét kellő mélységben a döntéshozók maguk sem ismerik. A törvényhozás akkor jár el helyesen, ha az ilyen – a fenntarthatóság és az emberi életminőség környezeti, gazdasági és társadalmi dimenzióit, valamint az egymást követő generációk lehetőségeit, továbbá a helyi gazdaság és társadalom megerősítését is mélyrehatóan érintő – kérdéskör szabályozásban igényli és lehetővé teszi a széles körű társadalmi részvételt. Akkor jár el helyesen, ha a megoldások mérlegelésébe bevonja a tudomány, a gazdaság és a civil társadalom szereplőit, szerveződéseit, megteremtve a folyamat minél szélesebb nyilvánosságát.

Elérhető pl.:
https://www.antikvarium.hu/konyv/horvath-lajos-szalaine-matray-eniko-tajgazdalkodas-tajfajtak-genmegorzes-405260
(tartalomjegyzékkel)

Ángyán József *(209):* A falurombolástól a vidék újraélesztéséig (In: *Mészárol László – Szőcs Géza (szerk.):* Új államalapítás – harmadik évezred sorozat, Kecskeméti Lapok Kft., Kecskemét, 450 p.), 47-60. p.

A könyvsorozat harmadik kötetének jelen fejezete azt vizsgálja, hogy milyen diagnózis állítható fel a bennünket, a gazdaközösségeket és a vidék társadalmát körülvevő folyamatokról és helyzetről? Milyen mezőgazdaságot és vidéket, milyen jövőt szeretnénk magunknak, és mire, illetve kire irányuljon a figyelem, a fejlesztés? Hogyan és milyen eszközökkel juthatunk el a mai helyzetből ebbe az elképzelt jövőbe, továbbá mik a megvalósítás feltételei és keretei? Végül, de nem utolsó sorban azt mérlegeli, hogy van-e esélyünk egy – a vidék gazdaságát és társadalmát erősítő, a családi gazdaságokon és piaci versenyképességüket erősítő összefogásukon alapuló – minőségi, megbízható, egészséges élelmiszereket előállító és egyben környezetbarát mezőgazdaság megvalósítására, ökoszociális, valóban „nép-párti" fordulat végrehajtására, egy ilyen forgatókönyv szerinti agrár- és vidékfejlesztés megvalósítására.

Elérhető pl.: https://puskikiado.hu/uj-allamalapitas-harmadik-evezred-sorozat.html https://molybolt.hu/uj-allamalapitas-harmadik-evezred-sorozat-48758 https://www.libri.hu/konyv/3-db-Harmadik-evezred-sorozat-konyv-Uj-allamalapitas-Az-en-hazam-Elarvult-szabadsag.html

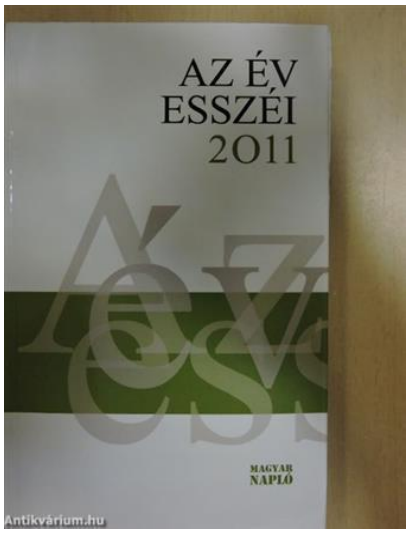

Ángyán József *(2011):* A vidék lehetőségei (In: *Rosonczy Ildikó. – Zsiga Kristóf (szerk.):* Az év esszéi 2011, Magyar Napló Kiadó Kft., Budapest, 353 p.), 272-282. p.

A tizedik alkalommal megjelent antológia mintegy negyven hazai és határon túli folyóirat áttekintése alapján az év legjobbnak ítélt esszéiből nyújt válogatást. A huszonöt szerző által jegyzett írások közé ezúttal egy agrár és vidék tárgyú írás is bekerült, ami a magyar mezőgazdaság és vidék lehetőségeit elemzi. A Vidéki Térségek Európai Kartája szerint „város és vidék közös sorson osztoznak, a vidék gerince pedig a mezőgazdaság". Az írás azt vizsgálja, hogy milyen kitörési lehetőségei vannak a vidéknek, és milyen is az a mezőgazdaság, amely a vidékfejlesztés gerince lehet. Milyen az a mezőgazdálkodás, mely úgy állít elő értékes, szermaradvány mentes, egészsége és biztonságos élelmiszereket és egyéb nyersanyagokat, hogy közben védi a környezetet, megőrzi a természeti rendszereket, az élővilágot, a tájat és benne az embert, közösségeit és kultúráját.

Elérhető pl.: https://www.antikvarium.hu/konyv/ronay-laszlo-vasy-geza-az-ev-esszei-2011-779342-0 (tartalomjegyzékkel)

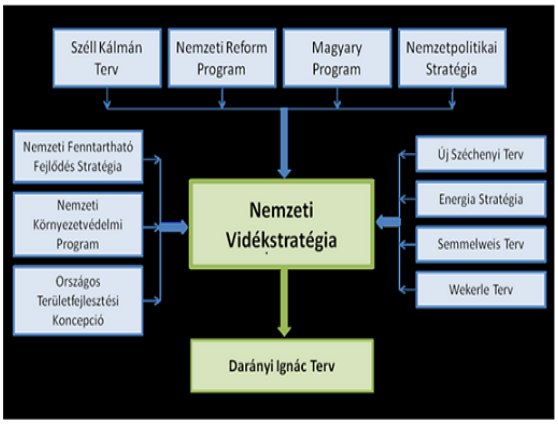

Ángyán József – Czene Zsolt – Tátrai Eszter *(szerk.) (2012):* Nemzeti Vidékstratégia (NVS 2012-2020) és végrehajtásának keretprogramja, a Darányi Ignác Terv, Vidékfejlesztési Minisztérium, Budapest, 127 p., ill. 32 p.

A 2. Orbán kormány Vidékfejlesztési Minisztériumának Parlamenti Államtitkársága irányításával, rendkívüli érdeklődéssel kísért, széles társadalmi vita után 2012-re született meg a Nemzeti Vidékstratégia (NVS 2012-2020), *„a magyar vidék alkotmánya”,* amelyhez hasonló átfogó, hosszú távú koncepció évtizedek óta nem készült Magyarországon. A dokumentumot a tárca 20 országos fórumon bemutatta, és a kormány 1074/2012. (III. 28.) határozatával megerősítette. Ezzel együtt 2012. januárjára kidolgozásra és meghirdetésre került a Darányi Ignác Terv, a Stratégia végrehajtásának keretprogramja is. A Nemzeti Vidékstratégia a célok megvalósításához hét területen 43 nemzeti stratégiai és 8 térségi programot dolgozott ki. Ezek között szerepel például a Demográfiai földprogram, az Ökológiai gazdálkodási program, a Föld- és birtokrendezési program, vagy pl. a Tanyafejlesztési program. Konkrét célkitűzései között szerepel pl., hogy 2020-ig a mezőgazdasági foglalkoztatás 400 ezerről 700 ezerre növekedjen, a helyi értékesítés aránya 7 százalékról 20 százalékra, az ökológiai gazdálkodásba vont területek aránya 350 ezer hektárra, a fiatal gazdák aránya pedig 21-ről 30 százalékra emelkedjen. Végrehajtása egy év után elakadt, bár aktualitása azóta csak növekedett.

Elérhető pl.:
NVS 2012-2020 (teljes kiadvány): http://www.terport.hu/webfm_send/2767 http://kielegyenafold.hu/doc.php?id=11828
Darányi Ignác Terv (tartalomjegyzékkel): https://www.antikvarium.hu/konyv/daranyi-ignac-terv-796867-0 (teljes kiadvány) https://2010-2014.kormany.hu/download/3/70/70000/DIT_kiadvany_210x148mm_LEAD_kifut_nelkul.pdf

Ajánlott videók: előadások, beszélgetések (időrendben, a legrégebbiek elöl)

2009 – Gondolatok a fenntarthatóságról (Dr. Ángyán József – Gödöllő) (Máriahalom Tv– 2009): a fenntarthatóság általános és mezőgazdasági megközelítéseiről, a Szent István Egyetem Környezet- és Tájgazdálkodási Intézetéről (SZIE KTI), a környezetgazdálkodási agrármérnök egyetemi szakról, a fenntartható mezőgazdálkodás és vidékfejlesztés oktatási programjáról. https://www.youtube.com/watch?v=1FfwXwXuyh8

2010 – Ángyán József: Az agrár- és vidékpolitika programja 1-2. A Civil Akadémián, 2010. január 24-én elhangzott előadás felvételei: https://indavideo.hu/video/2_23 https://indavideo.hu/video/2_24

2010 – Interjú Dr. Ángyán Józseffel – 1. rész (Agroinform – 2010)
https://www.youtube.com/watch?v=Vx42-6W8ndA

2012 – Kitörési lehetőségek a magyar mezőgazdaságban (a hazai vidékfejlesztés kihívásai) Ángyán József a BCE-n: a KDSZ – Közgazdászok a Közpolitikában és az EVK Szakkollégium által szervezett, a „Magyarország versenyképessége” kurzus keretében elhangzott előadás (BCE – 2012.).
https://www.youtube.com/watch?v=Fit-A_iH_Fc

2013 – Ángyán József beszéde az Ökopolisz Alapítvány „Merre van előre? – Magyarország újragondolása.” című konferenciáján https://www.youtube.com/watch?v=1LEu8gMCXMo

2013 – Mi lesz veled magyar föld, mezőgazdaság és vidék? A „Farkasréti Esték” sorozat keretében a Sasadi és Farkasréti Öregdiákok Egyesületének (SASFA) vendégeként elmondott előadás felvétele és háttéranyaga – Dr. Ángyán József https://www.youtube.com/watch?v=mezL89VDgdo
https://greenr.blog.hu/2013/02/07/angyan_mi_lesz_veled_magyar_fold_es_videk
http://sasfa.hu/2017/12/29/dr-angyan-jozsef-mi-lesz-veled-magyar-fold-mezogazdasag-es-videk/

2013 – Ángyán József Kishantosról és az országról – a Magyar Parlament épületében készült felvételek
Előzetes: https://www.youtube.com/watch?v=M5LlCOjC46U
1. rész: https://www.youtube.com/watch?v=bVHs_XJBbCc
2. rész: https://www.youtube.com/watch?v=_wESugc4gOs
3. rész: https://www.youtube.com/watch?v=1LdZxlkXvHU
Szentencia: https://www.youtube.com/watch?v=-BniAvubR40

2014 – Andrásfalvy Bertalan – Ángyán József – Márai Géza – Molnár Géza – Tanka Endre (szerkesztő: Tanka Endre) (2014): A magyar föld sorsa – könyvbemutató konferencia, a szerkesztő és a szerzők ismertető előadásai – (MTVSZ - GreenR – 2014)
https://greenr.blog.hu/2014/11/11/a_magyar_fold_sorsa_az_eloadasok_teljes_videoi
Tanka Endre bevezetője: https://www.youtube.com/watch?v=QMDVq-2sYb8
Andrásfalvy Bertalan: https://www.youtube.com/watch?v=ydbBb9UtrOI
Ángyán József: https://www.youtube.com/watch?v=LfjIkVXJKTM
Tanka Endre: https://www.youtube.com/watch?v=s9JTDUU
Márai Géza: https://www.youtube.com/watch?v=NFf_ySCAbGU
Molnár Géza: https://www.youtube.com/watch?v=-WxMjIlUges

2015 – Így is használhatnánk a tájat – a jelenlegi mezőgazdaságunk, tájhasználatunk és folyószabályozásunk kapcsolatai (természeti közjavak mai használata és annak lehetőségei)
A BME Egyetemközi Műhelye által szervezett előadás – Dr. Ángyán József – 2015.
https://www.youtube.com/watch?v=BGEm__ocVcQ

2017 – Mérlegen a magyar mezőgazdaság – exkluzív interjú Dr. Ángyán Józseffel
(Gazdaság Tv) (2017)
I. rész: https://www.youtube.com/watch?v=zh2cby_Dotg
II. rész: https://www.youtube.com/watch?v=MfxBu82uqr8